

Til: Læringsmiljøutvalget

Dato: 11.05.2011

Saksnr.: 2011/2399ELLENTF

Orienteringsnotat om Ressursgruppen religion og livssynspraksis (RRL) sitt arbeid 2010-2011

Bakgrunn:

Etter initiativ fra Læringsmiljøutvalget (LMU) høsten 2008 opprettet Studieveilingen (STA) en administrativ ressursgruppe (RRL) for å ivareta løpende saker tilknyttet studentenes religion og livssynspraksis ved UiO. Saker til RRL har blitt meldt inn fra studenter, ansatte, SiO og studentprestene. Gruppen skal orientere LMU om sitt arbeid. (jfr vedlegg 1: RRLs mandat).

I stat-kirke-forliket sies det at *de offentlige institusjonene skal være allmenne, men samtidig aktivt støttende og likverdig innstilt til religion og livssyn* (Stortingsmelding nr 17/2008). For å møte studentenes behov for religiøs praksis i studiehverdagen, har UiO i samarbeid med studentprestene tilrettelagt for dette.

UiO innehar ikke informasjon om studentenes religiøse tilknytning, men mangfoldet i studentpopulasjonen kan til dels leses ut fra statistikk: 28,8 % av studentene oppgir at de eller deres foreldre kommer fra land utenfor Europa og ca 13 % er internasjonale studenter.

Ved UiO er det 21 ulike tros- og livssynsforeninger for studenter (www.uio.no/livet-rundt-studiene/foreninger/livssyn/). Disse foreningene og enkeltstudenter, har presentert forskjellige behov knyttet til sin religiøse praksis som ressursgruppen har utredet nærmere.

Gruppens medlemmer i perioden:

- Studentrepresentanter utnevnt av Studentparlamentet (SP):
Guro M. Andreassen TF (2010) og Faruk Surbehan OD (2011)
- Driftsjef Astri Ottesen, Teknisk avdeling
- Kulturkonsulent Christian Frey Dahl, Studentliv, SiO
- Ledende studentprest Inger Anne Naterstad
- Leder av Mifa (mangfold i fokus i akademia) Nirmala Eidsgård/vikar Anne- Marit Hessevik/
ass.leder Hedvig L. Nygård
- Rådgiver og leder av gruppen Ellen Marie Tefre, STA

Seksjon for studieadministrative tjenester

Kontoradr.: Lucy Smiths hus, 3. et.,
Problemveien 7, 0313 Oslo

Telefon: 22 85 78 44

Telefaks: 22 85 44 59

postmottak@admin.uio.no

<http://www.uio.no/om/organisasjon/adm/sta/index.html>

Oversikt over saker:

”Rom for tro og tanke” ved UiO

UiO-ledelsen samtykket juni 2011 i RRLs forslag om etablering av *Rom for tro og tanke* framfor å etablere spesifikke rom knyttet kun til enkeltreligioner.

Vurdering av nye lokaler for religiøs praksis

Studenter lokalisert utenfor Blindern har fra 2007 etterspurt faste rom for trospraksis. Dette gjelder særlig muslimske studenter, men også kristne ved MED, IFI, PSI og JUS.

Studentparlamentet fremmet i Studentdeklarasjonen 2011 ønske om flere *Rom for tro og tanke*. UiO-ledelsen har gitt STA ved RRL, i samarbeid med Teknisk avdeling (TA) og fakultetene ansvar for eventuell etablering av nye *Rom for tro og tanke*. Dette ved å vurdere behov og gjennomføre planlegging, samt etablering der det er uttrykt behov, praktisk mulig, økonomisk forsvarlig, fremmer likebehandling og stimulerer til et inkluderende læringsmiljø. TA er i gang med å kartlegge mulige egnede lokaler.

Bruk av bønnenrom under eksamen

Forslag til retningslinjer for eksamensvakter vedrørende bruk av bønnenrom under eksamen har blitt utarbeidet etter ønske fra Det juridiske fakultet. Det er under vurdering om det er behov for felles retningslinjer for hele UiO.

Fredagsbønn ved UiO

RRL har stått for tilrettelegging, oppfølging og evaluering av Sal 5 til fredagsbønn. Universitetsledelsen har besluttet at ordningen videreføres i henhold til LMUs anbefaling (jfr. Evalueringsnotat 5.3/11 til LMU 26.05.11).

Helligdag som gyldig fravær

RRL har mottatt forespørsel fra flere fakulteter om felles retningslinjer i møte med søknader om fravær fra eksamen, eller obligatorisk undervisning begrunnet i religiøse helligdager. RRL har også fått henvendelse fra regjeringens religionspolitiske utvalg om hvilken praksis UiO har på dette området. RRL har utredet saken og beskrevet dagens skjønsmessige praksis og utfordringer i svar til regjeringens utvalg (saksnr.2009/8722-16). Juridiske og organisatoriske sider bør avklares nasjonalt, før eventuelle felles retningslinjer etableres ved UiO.

Studenters bruk av religiøse hodeplagg

RRL har drøftet dette, og konkludert med at det per i dag ikke har blitt meldt om situasjoner som gir behov for retningslinjer knyttet til dette. Ved eventuell etablering av felles retningslinjer for eksamensvakter, vil generelle rutiner for å sjekke hodeplagg kunne inngå.

Kjønnssegregert bruk av rom

RRL har hatt møte med UiOs likestillingsrådgiver om studentforeningers bruk av rom hvor kvinner og menn har blitt henvist til hvert sitt rom med lydoverføring imellom. En generell presisering av lik rett til bruk av rom vil bli tilføyet i dagens retningslinjer for lån av rom ved UiO.

Vurdering av søknader fra tros- og livssynsforeninger

Søknader om å bli registrert som studentforeninger mottas og behandles av Studentsamskipnadens avdeling Studentliv. RRL har diskutert saker hvor det foreligger tvil om de formelle vilkår for registrering av livssynsforeninger overholdes, og hvilke vilkår som bør føre til avvisning av søknader. Disse sakene blir vurdert av jurist før endelig beslutning tas i Studieavdelingen.

Etablering av nettside

En nettside med informasjon om RRLs arbeid er etablert og linket opp både under ansatte-støtte og under læringsmiljøsider for studenter. (Se <http://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/sta/laeringsmiljo/ressursgrupper/>)

Møter, seminarer og kunnskapsutveksling

- RRL har hatt ca 5-6 ordinære møter i året, samt 3 årlige fellesmøter med tilsvarende ressursgrupper på HiO og BI.
- Studentprestene har jevnlig arrangert dialoglunsjer hvor alle livssynsforeningene er invitert.
- Studentpresten var våren 2010 to måneder i USA hvor hun besøkte kolleger ved Multifaith Chaplaincies på Georgetown University og Yale University.
- RRL arrangerte 8.02.11 ett erfaringsutvekslingsseminar der alle enheter ved UiO, aktuelle enheter i SiO og Studentparlamentet var invitert (jfr. Saksnotat 6.2/11 til LMU 31.03.11).
- Fellesmøtene mellom UiO, BI og HiO har gått på omgang. I 2010 valgte RRL temaet "Hvordan utfordrer yrings- og religionsfrihet oss?" som tema og inviterte sentraladministrasjonens jurist Einar Nordeik til åpen samtale. I 2011 ble professor Tore Bjørgo og forsker Petter Nesser invitert for å dele kunnskap om radikaliserings av religiøse grupperinger.
- RRLs medlemmer har deltatt på en rekke relevante fagseminarer ved UiO og HiO.
- Det er etablert kontakt med sekretariatet til regjeringens religionspolitiske utvalg og denne rapporten vil bli oversendt dette utvalget til orientering.

Oppsummering

Ressursgruppen arbeider i tråd med sitt mandat og har etablert seg som en velfungerende gruppe på tvers i sentraladministrasjonen. Det er behov for å gjøre ressursgruppen bedre kjent. Samlet representerer den lang erfaring i møte med tros og livssynsfeltet ved UiO.

Monica Bakken

studiedirektør

Hege B Pettersen

seksjonssjef

Vedlegg 1:

Mandat for Ressursgruppen: religions og livssynsmangfold ved UiO

Ressursgruppen ble initiert av Læringsmiljøutvalget og nedsatt av Studieavdeling høsten 2008. Den består av representanter fra Teknisk avdeling, Studieavdelingen, SiO Studentliv, Studentprestene, MIFA (mangfold i fokus i akademia), Studentparlamentet og en representant fra religions- og livssynsforeningene ved UiO. Ressursgruppen ledes og administreres av Studieavdelingen. Følgende mandat er en revidert utgave av mandat lagt frem for, og vedtatt i LMU 10.09.09 (saksnr. 3.4/09).

Ressursgruppen skal, innenfor rammene av overordnede føringer og plandokumenter ved UiO legge til rette for religions og livssynsmangfoldet ved UiO ved å:

- ivareta de praktiske utfordringene ved å utrede, foreslå og gjennomføre praktiske tiltak ved behov, samt evaluere disse.
- fremme saker av prinsipiell karakter til overordnede organer og ved behov delta i drøftinger.
- være i dialog og samarbeid med religions- og livssynsmangfoldet ved UiO og holde seg orientert om miljøer, aktuelle saker, lovgivning, politikk og erfaringer innenfor arbeidsfeltet.
- kartlegge og systematisere erfaringer og utfordringer. Innhente intern og ekstern kompetanse fra for eksempel relevante fagmiljøer, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) og Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO).
- tilrettelegge for erfaringsutvekslingsseminar en gang i året med de instanser som gjennom sitt arbeid med læringsmiljøet kommer i berøring med religions- og livssynsmangfoldet, for eksempel UiOs fakultet, sentre og aktuelle administrative enheter, SiO, og eventuelt andre aktuelle samarbeidspartnere.

Ressursgruppen har 5-6 møter i året og rapporterer årlig til Læringsmiljøutvalget om sitt arbeid.

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler: Ellen Marie Tefre, 22854450, e.m.tefre@admin.uio.no